

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

หลักการใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

The Effects of Flipped Classroom Activities Management on Learning Achievement in

Principles of Thai Language Usage and Avidity for Learning of Mattayayom Suksa I

Students in Schools under Secondary Education Service Area Office 18

*พัชรินทร์ สิทธิภูมิ¹ อภิรักษ์ อนุษะมาน² และสุวรรณี ยะกะกร³

Phatcharin Sithiphoom¹ Apirak Anaman² and Suwannee Yahakorn³

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

¹Master's student, School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat Open University

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

²Assist. Prof. Dr., School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat Open University

³รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

³Assoc. Prof. Dr., School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat Open University

*Corresponding author. E-mail: phatcharin.thai521124147@gmail.com

Received : September 16, 2019

Revised : August 08, 2020

Accepted : June 28, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านก่อนและหลังการทดลอง และ (2) ศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านระหว่างการทดลองและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนิคมวิทยา จังหวัดระยอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย และ (3) แบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านหลังการ

ทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านอยู่ในระดับคุณภาพดี

คำสำคัญ: ห้องเรียนกลับด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ มัธยมศึกษา

Abstract

The purposes of this research were (1) to compare learning achievement in of Principles of Thai Language Usage of Mathayom Suksa I students before and after learning by using the flipped classroom learning activities; and (2) to study the avidity for learning of Mathayom Suksa I students during and after learning by using the flipped classroom learning activities. The research sample consisted of 30 Mathayom Suksa I students at Nikhom Wittaya School in Rayong province during the second semester of the 2018 academic year, obtained by multi-stage sampling. The employed research instruments were (1) learning management plans of Principles of Thai Language (2) a learning achievement test in the topic of Principles of Thai Language and (3) a scale to assess avidity for learning, Statistics for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, and t-test. The research results showed that (1) the post-experiment learning achievement in the topic of Principles of Thai Language Usage of Mathayom Suksa I students learning by using the flipped classroom learning activities was significantly higher than their pre-experiment counterpart achievement at the.05 level of statistical significance; and (2) the avidity for learning of Mathayom Suksa I students learning by using the flipped classroom learning activities was at the good quality level.

Keywords: Flipped classroom, Learning achievement, Avidity for learning, Mathayom Suksa

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้หลักภาษาไทยจัดอยู่ในสาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย กำหนดมาตรฐาน ท 4.1 ให้ผู้เรียนเข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) อย่างไรก็ตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระหลักการใช้ภาษาไทย มักพบปัญหาว่าหลักภาษาไทยมีเนื้อหาซ้ำซ้อน วิธีการจัดการเรียนรู้ไม่น่าสนใจ และผู้สอนขาดสื่อการสอนที่ดี ดังนั้น การจัดการเรียนรู้สาระหลักการใช้ภาษาไทย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับข้อมูลการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552 – 2561) ที่มุ่งเน้นให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552 – 2561) ของกระทรวงศึกษาธิการว่ามีกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาส่วนหนึ่ง เพื่อพัฒนา

154 | ปีที่ 14 ฉบับที่ 1 (ม.ค. – มิ.ย.) 2564

หลักการใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

คุณภาพคนไทยยุคใหม่ ให้มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ ให้เป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษาดังกล่าวนี้จะนำมาสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพสังคมในศตวรรษที่ 21 (สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา, 2552)

การศึกษาในศตวรรษดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกที่สะท้อนว่าระบบการศึกษาต้องมีการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะความเป็นจริง โดยในประเทศสหรัฐอเมริกาได้พัฒนาแนวคิดเรื่อง "ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21" ซึ่งมีบทเรียนที่ถูกสร้างขึ้นโดยผ่านการส่งต่อบนโลกอินเทอร์เน็ตที่ใช้เป็นสื่อกลางระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียนที่ช่วยให้ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องใช้เวลาในชั้นเรียนในการเรียนเนื้อหาวิชา แต่จะใช้เวลาที่เหมาะสมและเกิดคุณค่ามากกว่านั้น คือ ใช้สำหรับแปลงความรู้ให้เป็นความรู้หรือสาระเพื่อความเข้าใจที่เชื่อมโยงกับโลกและชีวิตจริง ซึ่งช่วงเวลาฝึกหัดนี้ผู้เรียนจะต้องการความช่วยเหลือจากครู บทเรียนดังกล่าวนี้คือวิธีการของห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ที่เป็นการเรียนเนื้อหาวิชาความรู้ที่บ้านและทำการบ้านที่โรงเรียน หรือรับการถ่ายทอดวิชาความรู้ที่บ้าน แล้วมาสร้างความรู้ต่อยอดจากวิชาที่รับถ่ายทอดมาให้เป็นความรู้ที่สอดคล้องกับชีวิต ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีพลัง (วิจารณ์ พานิช, 2551) โดยเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านถือเป็นนวัตกรรมและมุมมองหนึ่งของตัวอย่างจากประสบการณ์จริงที่เกิดขึ้นในวงการศึกษานี้เป็นวิธีการใช้ห้องเรียนให้เกิดคุณค่าแก่ผู้เรียน โดยใช้การฝึกประยุกต์ความรู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบรู้จริง และเป็นวิถีจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีที่นำมาใช้ซึ่งเป็นการเรียนที่ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เพิ่มความร่วมมือระหว่างผู้เรียนเพิ่มความมั่นใจในตนเองของผู้เรียน และช่วยให้โอกาสแก่ผู้เรียนได้ปรับปรุงแก้ไขตนเองในการเรียนรู้ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้น การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน จึงเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551) โดยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่เรียนรู้ เพราะการใฝ่เรียนรู้เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สำคัญประการหนึ่งที่ควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนเพื่อช่วยให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข ดังนั้น จึงจำเป็นต้องนำวิธีการของห้องเรียนกลับด้าน มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น และเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานการปฏิรูปการศึกษาศึกษา, 2545)

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระหลักการ ใช้ภาษาไทย ผู้สอนมักพบปัญหาว่ามีเนื้อหาซ้ำซ้อน วิธีการจัดการเรียนรู้ไม่น่าสนใจ และขาดสื่อการสอนที่ดี ดังนั้น ผู้สอนต้องแก้ไขปัญหาเหล่านี้ โดยเลือกใช้วิธีการต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้ให้มากขึ้น (ทักษิณี สุขเมธี, 2542) และจากประสบการณ์ในการสอนรายวิชาภาษาไทยของผู้วิจัย พบว่า นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีเวลาเรียนไม่ต่อเนื่องมักจะมีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลง นอกจากนี้ยังมีสาเหตุเกิดจากการขาดคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนเรียนไม่ทัน สอบได้คะแนนน้อย นำไปสู่ปัญหาการคิด 0 ร มส การเรียนซ้ำชั้น และการออกกลางคัน จากแนวคิดของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการ ใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการ ใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านก่อนและหลังการทดลอง
2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านระหว่างการทดลองและหลังการทดลอง

สมมุติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการ ใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและสื่อวีดิทัศน์แทนการบรรยายในชั้นเรียน ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองนอกห้องเรียนล่วงหน้าตามความพร้อมของตนโดยไม่จำกัดสถานที่และเวลา โดยจะจดบันทึกความรู้ไว้ในสมุดหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งครูสามารถตรวจสอบความเข้าใจบทเรียนของนักเรียนได้ ในขณะที่เดียวกันหากนักเรียนไม่เข้าใจก็สามารถสอบถามครูผ่านช่องทางออนไลน์ได้ เมื่อมาเข้าห้องเรียนก็จะมี การฝึกประยุกต์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติ โดยนำกิจกรรมที่ครูสั่งเป็นการบ้านมาทำในห้องเรียน ทำให้มีเวลาในการเรียนรู้ในห้องเรียนเพิ่มขึ้น และสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ที่กระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียนได้มากยิ่งขึ้น

หลักการใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย หมายถึง ผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับสาระหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทยที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการวัดโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทยที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3. คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ หมายถึง ลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ และแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนหรือโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดเผยแพร่ และนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ เป็นลักษณะประการหนึ่งที่จะพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นลักษณะที่ได้จากแบบวัดคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ จำนวน 10 ข้อที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

หลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย

2. ขอบเขตด้านประชากร

2.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำนวน 49 โรงเรียน 14,897 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน

3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

4. ขอบเขตด้านเวลา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้ระยะเวลาในการศึกษา ตั้งแต่วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2561 ถึงวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2561

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำนวน 49 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 14,897 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนิคมวิทยา อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1 ห้อง นักเรียน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน จำนวน 9 แผน ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำมากำหนดสาระการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้

2) ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3) ดำเนินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน จำนวน 9 แผน ระยะเวลาในการสอน แผนละ 60 นาที จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ศึกษาบทเรียนล่วงหน้า 1 สัปดาห์ ครูมีการตรวจสอบการเรียนรู้ของนักเรียนโดยการให้นักเรียนสรุปความรู้ และตอบคำถามผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เช่น บันทึกความรู้ลงในสมุด แสดงความคิดเห็นทาง Facebook หรือ Fan page การตอบคำถามใน Google classroom และ Google form

4) นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมีความเหมาะสม

5) ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านให้มีความสมบูรณ์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

6) นำแผนการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนิคมวิทยา จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านเวลาและกิจกรรมการเรียนรู้ จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขด้านเนื้อหา สื่อการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เหมาะสมกับระยะเวลา และวัยของผู้เรียน

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย

2) วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ สร้างแบบทดสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย จำนวน 50 ข้อ

หลักการใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

4) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ ในภาษาไทยจำนวน 50 ข้อ ที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence หรือ IOC) จำนวน 3 คน พบว่า แบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง ตั้งแต่ 0.67-1.00 และสิ่งที่ต้องปรับปรุงในแบบทดสอบคือ การตั้งคำถามให้ชัดเจน การกำหนดตัวเลือกและตัววงให้สอดคล้องกัน และปรับปรุงภาษาให้กระชับและเข้าใจง่าย

5) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ ในภาษาไทย จำนวน 50 ข้อ ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนิคมวิทยา จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบดังกล่าว แล้วเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ จำนวน 40 ข้อ มีความยากระหว่าง 0.40-0.80 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ = 0.88

3. แบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ เป็นแบบประเมินแบบมาตราประมาณค่า มีจำนวน 10 ข้อ โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ซึ่งมาจากตัวชี้วัด 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 4.1 ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนรู้ และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ และตัวชี้วัดที่ 4.2 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม

2) เขียนนิยามเชิงปฏิบัติการและกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ให้ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการวัด

3) กำหนดแผนผังการสร้างเครื่องมือประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ เขียนข้อคำถามตามตัวชี้วัด และกำหนดระดับคุณภาพและเกณฑ์การให้คะแนน แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมสอดคล้องและความครอบคลุมของสิ่งที่ต้องการวัด

4) ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถามกับเนื้อหาและนิยามศัพท์เฉพาะ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 แล้วผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จัดทำแบบประเมินเป็นแบบมาตราประมาณค่า 4 ระดับ ที่กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 4 ระดับ

5) ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบมาตราประมาณค่าเพื่อประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ โดยพัฒนาจากแนวทางการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

6) ผู้วิจัยนำแบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบมาตราประมาณค่าที่สร้างขึ้น โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 และได้ปรับปรุงการประเมินตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยก่อนเรียน โดยทดสอบก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์

2. ดำเนินการทดลองตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน จำนวน 9 แผน ซึ่งนักเรียนจะต้องศึกษาเนื้อหาของบทเรียนที่ครูกำหนดให้ผ่านระบบเครือข่ายออนไลน์ล่วงหน้า 1 สัปดาห์ ก่อนมาเรียนในห้องเรียนทุกครั้ง โดยระหว่างที่เรียนจะมีการประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ระหว่างการทดลองด้วย โดยมีการสอนแต่ละแผนตามลำดับดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ชนิดของคำในภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 หน้าที่ของคำในประโยค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 คำนาม และประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนระหว่างการทดลอง ครั้งที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 คำสรรพนาม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 คำกริยา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 คำวิเศษณ์ และประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนระหว่างการทดลอง ครั้งที่ 2

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 คำบุพบท

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 คำสันธาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 คำอุทาน

3. ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยหลังเรียน และประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน หลังการทดลอง

4. นำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ทดสอบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยก่อนและหลังการทดลองด้วยการทดสอบค่าที (t-test for dependent sample)

2. ตรวจสอบผลการประเมินคุณลักษณะใฝ่รู้โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

หลักการใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านก่อนและหลังการทดลอง

ตารางที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านก่อนและหลังการทดลอง

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	df	M	SD	t	p
ก่อนเรียน	30	40	29	13.37	2.86		
หลังเรียน	30	40	29	27.13	2.22	23.16*	0.00

*p< .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 13.37 คะแนน และหลังการจัดการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 27.13 คะแนน จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้วยสถิติทดสอบที (t-test) แล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านหลังการทดลอง

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านหลังการทดลอง

คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้	M	SD	แปลผล
ตัวชี้วัดที่ 1 ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้			
1.1 เข้าเรียนตรงเวลา และเตรียมอุปกรณ์การเรียน เช่น หนังสือ สมุด และปากกา ให้พร้อมก่อนที่ครูจะสอน	1.89	0.36	ดี
1.2 เอาใจใส่ต่อการเรียนอย่างสม่ำเสมอ และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	2.04	0.16	ดี
1.3 กล้าสอบถามครูและเพื่อนเมื่อไม่เข้าใจเนื้อหาในบทเรียน	2.03	0.36	ดี
1.4 มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	1.91	0.18	ดี
1.5 ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และส่งงานตามเวลาที่กำหนด	1.92	0.19	ดี
ตัวชี้วัดที่ 2 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน			
ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สรุปเป็นองค์ความรู้และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้			
2.1 ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ	2.01	0.17	ดี
2.2 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	1.89	0.45	ดี

ตารางที่ 2 (ต่อ)

คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้	M	SD	แปลผล
2.3 บันทึกความรู้ที่ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์สิ่งที่เรียนรู้ และสรุปเป็นองค์ความรู้	1.88	0.38	ดี
2.4 ถ่ายทอด เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่น เช่น ครู เพื่อน และผู้ปกครอง	2.11	0.21	ดี
2.5 นำความรู้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	1.91	0.28	ดี

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านอยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยตัวชี้วัดที่ 2 ข้อ 2.4 ถ่ายทอด เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่น เช่น ครู เพื่อน และผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 2.11 และตัวชี้วัดที่ 2 ข้อ 2.3 บันทึกความรู้ที่ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์สิ่งที่เรียนรู้ และสรุปเป็นองค์ความรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 1.88

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยมีประเด็นที่อภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย

จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักการใช้ภาษาไทย หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากในการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน นักเรียนต้องศึกษาเนื้อหาล่วงหน้าก่อนการเข้าชั้นเรียน จากสื่อการเรียนรู้ที่ครูแนะนำ หรือจัดเตรียมไว้ให้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น วิดีโอการสอน เพลงที่ประกอบด้วยเนื้อหาและตัวอย่างในบทเรียน เว็บไซต์ และใบงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งทำบันทึกผลการเรียนรู้มาก่อนการเข้าชั้นเรียน ซึ่งเป็นการใช้ทักษะการเรียนรู้ขั้นต้นคือ การฟัง การอ่าน การเขียน ทั้งยังเป็นวิธีให้ครูได้ตรวจสอบความเข้าใจจากการเรียนด้วยตนเองของนักเรียน เมื่อถึงเวลาในชั้นเรียนนักเรียนนำผลการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษาล่วงหน้า มาทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายเป็นรายบุคคลและกลุ่ม ซึ่งเป็นการตอบคำถาม การเล่นเกม การอภิปราย การได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองและสามารถสอนผู้อื่นหรือช่วยเหลือเพื่อนได้ เป็นการใช้ทักษะการเรียนรู้ขั้นสูง โดยระหว่างการทำกิจกรรมมีครูคอยให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือและตอบข้อสงสัย ทำให้บรรยากาศการจัดการเรียนรู้เป็นไปโดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านดังกล่าว จึงเป็นการสร้างแรงจูงใจในการเรียน นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น มีความสนใจ เอาใจใส่ และมีความพยายามในการเรียน เพราะนักเรียนหากขาดความกระตือรือร้น นักเรียนจะตามเพื่อนไม่ทัน พุดคุยกับเพื่อน ไม่รู้เรื่อง ทำกิจกรรมไม่ครบถ้วน และที่สำคัญคือเล่นเกม

หลักการใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ไม่ชนะ ซึ่งเหล่านี้คือความท้าทายในการเรียนรู้ ทั้งยังส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ในทางที่เหมาะสม เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์ และยังเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียน เพราะนักเรียนได้รับการศึกษาให้รู้จักวิเคราะห์และสังเคราะห์ข่าวสารหรือข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับแนวคิดหนึ่งในทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งนักเรียนจะต้องมีทักษะด้านการรู้เท่าทันการสื่อสาร สารสนเทศ และสื่อ โดยการนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ (วิจารณ์ พานิช, 2551) เมื่อนักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้ทักษะการเรียนรู้ขั้นต้นดังที่กล่าวมาแล้ว จึงทำให้เวลาในชั้นเรียนเป็นช่วงของการทำกิจกรรมที่หลากหลายในรูปแบบของเกม การอธิบายแบบกลุ่ม และมีการแข่งขัน ดังนั้น การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านจึงทำให้การเรียนมีความน่าสนใจ น่าตื่นเต้น โดยที่บ้านไม่มีการบ้านยาก ๆ ที่นักเรียนต้องนั่งทำคนเดียว มีแต่บทเรียนและช่องทางการสื่อสารมากมายให้นักเรียนเลือกใช้ สามารถเลือกสถานที่ และเวลาตามความพร้อมในการเรียนรู้ของตนเองได้ ลดปัญหาการล่อการบ้าน การไม่ส่งงาน การเรียนการสอนไม่ครบตามตัวชี้วัดเนื่องจากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้แม้ไม่ได้อยู่ในห้องเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรียนอย่างมีความสุขและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียนด้วยกันเองเพิ่มมากขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นด้วย

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของนิชานา บุรีกาญจน์ (2556) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาโดยใช้แนวคิดแบบห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อความรับผิดชอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่พบว่า จากการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านที่มีส่วนกระตุ้นให้นักเรียนสร้างความรับผิดชอบในด้านของการทำงานของตนเอง การติดตามและกำกับตนเองในการส่งงาน รวมไปถึงความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มและกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในชั้นเรียน และยังทำให้นักเรียนตระหนักถึงการมีวินัยและใส่ใจกับการเรียนของตนเองรวมถึงการเห็นความสำคัญของเวลาในการส่งงาน ด้านผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้พบว่า การจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทำให้นักเรียนเกิดความรู้จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมในเว็บไซต์ อีกทั้งนักเรียนยังมีกระบวนการคิดวิเคราะห์ข้อมูลและพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำนองเดียวกันกับอัจฉรา เขยเชิงวิทย์ (2559) ที่ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือผ่านเครือข่ายสังคม การจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านทำให้นักเรียนมีการเรียนรู้แบบร่วมมือและเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ (Student-Centered) โดยผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือทำ (Learning by Doing) และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดีขึ้น ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Zappe, Leicht, Messner, Litzinger and Lee

(2009); Strayer (2007); Yong, Brown, Reibling, Ghassemzadeh, Gordon, Phan, Thomas and Brown (2015) ที่แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านมีผลกระทบทางบวกต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยที่ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้จากวิธีการเรียนการสอนห้องเรียนกลับด้านมากกว่าการเรียนแบบบรรยายและการรายงาน และแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนเกิดความสุขและสนุกสนานกับการเรียนในชั้นเรียนรวมทั้งได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ผ่านวิดิทัศน์ภายนอกชั้นเรียนที่ผู้สอนได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ทำให้นักเรียนได้เปิดกว้างและมีส่วนร่วมมากขึ้นในการเรียนรู้แบบร่วมมือและยอมรับนวัตกรรมการสอนแบบใหม่ของผู้สอน การให้ผู้เรียนศึกษาวิดิทัศน์ของผู้สอนก่อนเข้าชั้นเรียน และใช้วิดิทัศน์ออนไลน์ แล้วนำผลจากการศึกษาวิดิทัศน์มาสร้างคำถามที่เกิดจากการเรียนรู้มาจากหัวข้อที่ผู้สอนกำหนดให้ ทำให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ การตั้งคำถาม และเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้ลงมือจัดกระทำต่อกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น

2. คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้

จากผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านในภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับดีทุกข้อ ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านส่งเสริมกระบวนการถ่ายทอด เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนความรู้ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนเป็นอย่างมาก นักเรียนต้องสร้างความพร้อมและความกระตือรือร้นให้แก่ตนเองอยู่เสมอ เพราะหากเชื้องช้าและเฉื่อยชา นักเรียนจะไม่สามารถแสดงบทบาทของตนเองในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียนได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับที่สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553) ได้ระบุไว้ว่า คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ผู้เรียนที่เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้จะแสดงออกถึงความตั้งใจ มีความเพียรพยายามในการเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ รวมทั้งแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สามารถวิเคราะห์ สรุปองค์ความรู้ บันทึกความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดเผยแพร่ และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผู้เรียน และสอดคล้องกับสำนักงานการปฏิรูปการศึกษา (2545) ที่มีแนวคิดว่าการใฝ่เรียนรู้เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สำคัญประการหนึ่งที่ควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เพื่อช่วยให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข เป็นทั้งคนเก่งและคนดี ดังนั้นจึงจำเป็นต้องดำเนินการปฏิรูประบบการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ และต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น มีนิสัยรักการเรียนรู้และเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และควรสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาในปัจจุบันด้วย

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพราะรูปแบบของการจัดการเรียนรู้สามารถผสมผสานกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้อื่น ๆ ได้อย่างหลากหลาย ทำทลายความอึดอัดอยากเห็นของนักเรียน ฝึกให้นักเรียนมีความสนใจและเอาใจใส่ต่อการเรียนของตนเอง นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนเกิดทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เมื่อนักเรียนรู้สึกว่าตนเองเป็นผู้รู้ในเรื่องที่ครูยังไม่ได้สอน นักเรียนจะมีแรงจูงใจในการใฝ่เรียนรู้ มีความภาคภูมิใจในตนเอง รู้สึกว่าตนเองคือ บุคคลที่มีบทบาทในชั้นเรียน และมีความสำคัญต่อกลุ่ม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Zappe et al (2009), Strayer (2007) และ Yong et al. (2014) ที่แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านมีผลกระทบทางบวกต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง มีการอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน ทำให้ผู้เรียนแบ่งปันประสบการณ์การเรียนรู้ เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนในชั้นเรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูควรประเมินความพร้อมของนักเรียนในการเรียนรู้ด้วยตนเองก่อนที่จะใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้าน

1.2 ครูควรมีวิธีการและช่องทางที่หลากหลายในการตรวจสอบการเรียนรู้นอกชั้นเรียนของนักเรียน และมีการทดสอบความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติมในชั้นเรียน เพื่อให้ครูมั่นใจว่านักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง

1.3 ครูควรนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านไปใช้ในการสอนภาษาไทยสาระอื่นที่มีเนื้อหาเหมาะสมที่นักเรียนจะเรียนด้วยตนเองได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลของการเรียนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อทักษะอื่น ๆ เช่น การให้เหตุผล การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา และเจตคติต่อการเรียน เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาวิจัยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านกับนักเรียนระดับอื่น ๆ หรือรายวิชาอื่นเพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลที่เกิดกับนักเรียน

2.3 ควรนำการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านไปใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ หรือร่วมกับแนวคิดอื่น ๆ เพื่อให้ได้แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายมากขึ้น

หลักการใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนนุสสรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. (2542). *การสอนภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- นิชาภา นุรีกาญจน์. (2556). *ผลการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาโดยใช้แนวคิดแบบห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อความรับผิดชอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม้ได้ดีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- วิจารณ์ พานิช. (2551). *การจัดการความรู้ ฉบับนักปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- _____. (2556). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: ตาตา พับลิเคชั่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *ระบบสารสนเทศเพื่อบริหารการศึกษา*. สืบค้นจาก <https://data.bopp-obec.info/emis/>
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). *แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). *กรอบทิศทางพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนา เศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 – 2559): ฉบับสรุป (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา. (2552). *การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552 – 2561)*. สืบค้นจาก www.ubu.ac.th/web/files_up/46f2013061215384986.pdf
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ชุมชนนุสสรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- โรงเรียนนิคมวิทยา. (2560). *รายงานผลการปฏิบัติงานและการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2560*. ระบุของ: กลุ่มบริหารวิชาการ โรงเรียนนิคมวิทยา.
- อัจฉรา เขยเชิงวิทย์. (2559). *การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือผ่านเครือข่ายสังคม*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ไม้ได้ดีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, กรุงเทพมหานคร.
- Strayer, J. (2007). How learning in an inverted classroom influences cooperation, innovation and task orientation. *Learning Environments Research*, 15, 171–193.
- Young, T.P., Brown, M.M., Reibling, E.T., Ghassemzadeh, S., Gordon, D.M., Phan, T.H., Thomas, T.L. & Brown, L. (2015, May). Effect of educational debt on emergency medicine residents: A qualitative study using individual interviews [Poster presentation]. *The Society for Academic Emergency Medicine Annual Meeting*, San Diego, CA.

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
หลักการใช้ภาษาไทย และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.

Zappe, S., Leicht, R., Messner, J., Litzinger, T. & Lee, H. W. (2009, June). Flipping the classroom to explore active learning in a large undergraduate course. [Paper presentation] *Annual Conference & Exposition*, Austin, Texas.